

รายงานการประชุมผู้เชี่ยวชาญร่วมครั้งที่ 2 (JEM 2)

ในการจัดทำข้อตกลงเป็นหุ้นส่วนด้วยความสมัครใจการบังคับใช้กฎหมาย ธรรมนูญศาลและการค้า

ระหว่างประเทศไทยและสหภาพยุโรป

โรงแรมเซ็นทารา แกรนด์ เซ็นทรัลพลาซ่าลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

27-28 มิถุนายน 2560

วันที่ 1 (วันอังคารที่ 27 มิถุนายน 2560)

ระเบียบวาระที่ 1: บทนำ

วาระที่ 1.1 : การกล่าวต้อนรับและการแนะนำคณะผู้แทนฝ่ายไทยและคณะผู้แทนฝ่ายสหภาพยุโรป

1. นายชลธิศ สุรัสวดี อธิบดีกรมป่าไม้ ทำหน้าที่เป็นประธานร่วมในการประชุมฯ ฝ่ายไทย กล่าวต้อนรับคณะผู้แทนจากสหภาพยุโรปในการประชุมผู้เชี่ยวชาญร่วมครั้งที่ 2 (JEM2) พร้อมด้วยคำแนะนำผู้เข้าร่วมประชุมฝ่ายไทย

2. ฝ่ายสหภาพยุโรปกล่าวแนะนำตนเอง Ms. Helene Perier ประธานร่วมในการประชุมฯ กล่าวขอบคุณประเทศไทยสำหรับการเป็นเจ้าภาพในการประชุมฯ ครั้งนี้ พร้อมทั้งเน้นย้ำถึงบทบาทสำคัญของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชีย การจัดทำข้อตกลงเป็นหุ้นส่วนด้วยความสมัครใจจะมีผลต่อภูมิภาคเอเชียอย่างยิ่ง กล่าวคือ กระบวนการนี้จะทำให้อุตสาหกรรมการทำไม้ของประเทศไทยมีชื่อเสียงและเป็นไปตามมาตรฐานระดับสากล ทั้งนี้ สหภาพยุโรปได้กล่าวขอบคุณฝ่ายไทยสำหรับการเข้าร่วมประชุมเรื่องการแก้ไขปัญหาการลักลอบทำไม้ผิดกฎหมายและการตัดไม้ทำลายป่า ณ กรุงบรัสเซลส์ ระหว่างวันที่ 21-23 มิถุนายน 2560

3. ฝ่ายสหภาพยุโรปแนะนำว่าแผนการดำเนินงาน (Road map) ควรจะเป็นแผนงานที่สามารถปฏิบัติได้จริงและมุ่งเน้นไปถึงช่วงระยะเวลาสำหรับการเจรจาครั้งต่อไป ทั้งนี้ สหภาพยุโรปจะเสนอข้อคิดเห็นในเรื่องแผนการดำเนินงานให้ฝ่ายไทยด้วย

วาระที่ 1.2 : การทำความเข้าใจกันในเรื่อง ระเบียบวาระการประชุม วิธีดำเนินการประชุมและบันทึกการรายงานการประชุม

4. คณะผู้แทนทั้ง 2 ฝ่าย เห็นชอบกับระเบียบวาระการประชุม วิธีดำเนินการประชุมและบันทึกการรายงานการประชุมที่นำเสนอ

ระเบียบวาระที่ 2 : กระบวนการของประเทศและความก้าวหน้า

วาระที่ 2.1 : รายงานความก้าวหน้าด้านกระบวนการและความคาดหวัง

5. ฝ่ายไทยรายงานความก้าวหน้าต่อสหภาพยุโรปถึงกระบวนการการดำเนินงานภายหลังการจัดประชุมทางไกล (Video conference) และนำเสนอโครงสร้างการเจรจา ซึ่งประกอบไปด้วย 1. คณะกรรมการเจรจา ระดับชาติ มีปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำรงตำแหน่งเป็นประธานในการเจรจา 2. คณะอนุกรรมการ มีอธิบดีกรมป่าไม้ ดำรง

ตำแหน่งประธาน และ 3. คณะทำงานจัดทำข้อตกลงเป็นหุ้นส่วนด้วยความสมัครใจ (AHWG) มีอธิบดี กรมป่าไม้ ดำรงตำแหน่งประธาน โดยทุกโครงสร้างจะประกอบด้วยสมาชิก ผู้มีส่วนได้เสียจากหลากหลายภาคส่วน ยกเว้น คณะกรรมการเจรจา ระดับชาติ สมาชิกจะประกอบด้วยเจ้าหน้าที่รัฐเท่านั้น

6. ประเทศไทยได้มีการปรึกษาหารือต่อร่างนิยามความถูกต้องตามกฎหมายทั้งหมด 6 ครั้ง รวมทั้งจัดในภูมิภาค 4 ครั้ง ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น ราชบุรี สุราษฎร์ธานี และเชียงใหม่ โดยการหารือครั้งแรกได้รับเกียรติจากพล.อ.สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธาน และในการหารือครั้งสุดท้ายได้รับเกียรติจาก นายเกษมสันต์ จิณณวาโส ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นประธาน นอกจากนี้ยังมีการจัดประชุม คณะทำงานการจัดทำข้อตกลงเป็นหุ้นส่วนด้วยความสมัครใจระหว่างไทยและสหภาพยุโรปจำนวน 5 ครั้ง การประชุมระดับเทคนิคกับผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันป่าไม้ยุโรปจำนวน 1 ครั้ง การประชุมคณะทำงานฯ เรื่องขอบเขตผลิตภัณฑ์จำนวน 2 ครั้ง การประชุมคณะทำงานฯ เรื่องการควบคุมการนำเคลื่อนที่ไม้จำนวน 1 ครั้ง การประชุมคณะทำงานฯ เรื่องการพัฒนาระบบรับประกันความถูกต้องตามกฎหมายของไม้ จำนวน 1 ครั้ง และการลงพื้นที่ทดสอบย่อยภาคสนามนิยามความถูกต้องตามกฎหมายจำนวน 1 ครั้ง

7. ข้อกังวลและข้อแนะนำที่ได้จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการลงพื้นที่หารือเกี่ยวกับนิยามความถูกต้องตามกฎหมาย ประกอบด้วย การแก้ไขและการปรับปรุงกฎหมายเดิมที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายป่าไม้ หน่วยงานอิสระที่รับผิดชอบในการ ออกใบอนุญาต FLEGT การลดภาษีการส่งออก และประเด็นที่เกี่ยวข้องกับผลผลิตอื่นๆ ที่ได้จากป่าไม้

8. งบประมาณที่ประเทศไทยได้ใช้สำหรับการดำเนินกิจกรรมเรื่องข้อตกลง VPA ระหว่างปี 2557-2560 มีจำนวนทั้งสิ้น 817,120 ดอลลาร์สหรัฐ โดยเป็นงบประมาณช่วยเหลือจาก โปรแกรม EU FLEGT ที่ FAO ร้อยละ 45 จาก EU FLEGT Facility ที่สถาบันป่าไม้ยุโรป (EFI) ร้อยละ 44 และจากกรมป่าไม้ร้อยละ 11 ตามลำดับ นอกจากนี้ ยังได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากคณะผู้แทนสหภาพยุโรปประจำประเทศไทยอีกด้วย

9. ฝ่ายสหภาพยุโรปรายงานให้ฝ่ายไทยทราบถึงผลการประเมินผลแผนปฏิบัติการ FLEGT และสถานะของข้อตกลง VPA ในระดับโลก กล่าวคือ อียูจะยังคงดำเนินการ FLEGT อย่างมุ่งมั่นและเห็นเป็นเรื่องสำคัญ Mr. Jorge Rodriguez-Romero รองหัวหน้าหน่วยร่วมมือพหุภาคีด้านสิ่งแวดล้อม จะทำหน้าที่เป็นหัวหน้าคณะของฝ่ายสหภาพยุโรปในการเจรจากับประเทศไทย และในระดับการประชุมผู้เชี่ยวชาญร่วม Ms. Helene Perier จะปฏิบัติหน้าที่แทน Mr. Lucas Perez ในฐานะผู้ประสานงานฝ่ายสหภาพยุโรปและประธานร่วมในการประชุมดังกล่าว ทั้งนี้ ยังมีคณะผู้แทนสหภาพยุโรปประจำประเทศไทยทำหน้าที่เป็นผู้แทนสหภาพยุโรปในการประสานงานเพื่อจัดหางบประมาณ Dr Alexander Hinrichs จากสถาบันป่าไม้ยุโรป มีบทบาทหลักทางด้านเทคนิคซึ่งจะช่วยฝ่ายไทยในการดำเนินงานในเรื่องดังกล่าวต่อไป ดร.สมฤดี นิโครวัฒน์ยิ่งยง National FLEGT Facilitator ทำหน้าที่ช่วยเหลือด้านกระบวนการจัดทำข้อตกลง VPA ในระดับประเทศ

10. การดำเนินการเรื่องข้อตกลง VPA จะถูกรายงานผลอย่างสม่ำเสมอให้ผู้มีส่วนได้เสียหลายภาคส่วนในสหภาพยุโรป รับทราบ เช่น ประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป รัฐสภายุโรป ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม

11. สหภาพยุโรปมีความมุ่งมั่นที่จะสนับสนุนฝ่ายไทยในด้านเทคนิคผ่าน EFI EU FLEGT Facility และสนับสนุนด้านงบประมาณผ่านทาง FAO EU FLEGT Programme อย่างไรก็ตาม สหภาพยุโรปคาดหวังว่าประเทศไทยจะได้รับการสนับสนุน

เชิงนโยบายจากผู้นำระดับสูงที่สุด เพื่อให้แน่ใจถึงบทบาทความเป็นเจ้าของในกระบวนการรวมทั้งความเป็นไปได้ในการเข้าถึงแหล่งงบประมาณและผู้เชี่ยวชาญทางเทคนิคในการพัฒนาภาคผนวกของข้อตกลง VPA และย้ำว่า FLEGT มิได้เป็นเรื่องเกี่ยวกับไม้ ป่าไม้ และการค้าเท่านั้น แต่ในความเป็นจริงมีความเกี่ยวข้องกับธรรมาภิบาลและกระบวนการปฏิรูปกฎหมายอีกด้วย การสนับสนุนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ เช่น กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นต้น มีความสำคัญต่อกระบวนการ VPA เป็นอย่างมาก

12. สหภาพยุโรปยินดีที่ได้เห็นการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียในกระบวนการพัฒนานโยบายความถูกต้องตามกฎหมาย และเน้นย้ำว่าสหภาพยุโรปให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย (หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ผู้ปลูกขายย่อย ฯลฯ) การปกป้องสิ่งแวดล้อมและสังคม สิทธิมนุษยชน สิทธิแรงงาน ในบริบทของการพัฒนานโยบายฯ ทั้งนี้ สหภาพยุโรปปรารถนาที่จะรับทราบถึงการเปลี่ยนแปลงล่าสุดของคณะกรรมการเจรจาฝ่ายไทย

13. ฝ่ายไทยขอให้สหภาพยุโรปมั่นใจว่าข้อตกลง VPA ได้รับการสนับสนุนในระดับนโยบายจากผู้นำระดับสูง และประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคม ด้านสิทธิมนุษยชน และด้านแรงงาน จะได้รับการดำเนินการในกระบวนการ VPA

วาระที่ 2.2 : ความก้าวหน้าของ FLEGT VPA และ EUTR ในปัจจุบัน

นำเสนอสถานการณ์ของการนำ FLEGT VPA และ EUTR ไปปฏิบัติ การประเมินแผนปฏิบัติการ FLEGT และการขับเคลื่อน (โดยฝ่ายอียู) และการหารือ

14. สหภาพยุโรปแจ้งให้ทราบโดยสรุปว่าแผนปฏิบัติการ FLEGT ประกอบด้วยมาตรการต่างๆในการต่อสู้กับการทำไม้และการค้าไม้ที่ผิดกฎหมายด้วยมาตรการทางอุปสงค์และอุปทาน มาตรการด้านอุปสงค์ นำไปสู่การออกใบอนุญาต FLEGT โดยประเทศอินโดนีเซียเป็นผู้ออกใบอนุญาต FLEGT ฉบับแรกในเดือนพฤศจิกายน 2559 และในขณะนี้สหภาพยุโรปอยู่ระหว่างการเจรจา หรือดำเนินการทำ VPA กับ 15 ประเทศ ทั้งในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แอฟริกากลางและแอฟริกาตะวันตก และละตินอเมริกา บนพื้นฐานความสัมพันธ์และความเชื่อใจอันดีต่อกัน

15. สหภาพยุโรปเน้นย้ำว่า ผู้มีส่วนได้เสียภายใต้ VPA มิใช่มีเพียงแค่หน่วยงานภาครัฐเท่านั้น แต่รวมไปถึงหน่วยงานภาคเอกชนและภาคประชาสังคมด้วย ในทำนองเดียวกัน หน่วยงานภาคประชาสังคมมิใช่รวมถึงองค์กรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับป่าไม้และอุตสาหกรรมไม้โดยตรงเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงกลุ่มทางด้านสิทธิมนุษยชน องค์กรด้านแรงงาน องค์กรต่อต้านการทุจริต ฯ ซึ่งหน่วยงานภาคประชาสังคมบางหน่วยงานอาจจะไม่มิตบพาทในกระบวนการ VPA แต่ยังเป็นสิ่งจำเป็นในการแจ้งให้องค์กรเหล่านั้นทราบเกี่ยวกับกระบวนการดังกล่าว

16. สหภาพยุโรปได้ชี้แจงว่าการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียจะช่วยชี้ให้เห็นจุดอ่อนในระบบกฎหมายเอกสารช่องว่าง (Gap issue paper) ที่ได้จากการอภิปรายกันของผู้มีส่วนได้เสียที่หลากหลายจึงมีความสำคัญต่อนโยบายความถูกต้องตามกฎหมาย และกระบวนการ VPA

17. สหภาพยุโรปเน้นย้ำว่า VPA ไม่ใช่โครงการ แต่เป็นกระบวนการที่มีเนื้อหาครอบคลุมในวงกว้าง และเป็นหุ้นส่วนระยะยาว กระบวนการนี้จะใช้ทั้งทรัพยากรและเวลา จำเป็นจะต้องมีทรัพยากรเพื่อให้แน่ใจว่าทั้งสองฝ่ายสามารถดำเนินการไปด้วยกันได้

18. สหภาพยุโรปเน้นย้ำว่ากฎระเบียบเรื่องไม้ของอียู (EUTR) ประกอบไปด้วย 2 ส่วนคือ 1. ห้ามนำเข้าไม้ผิดกฎหมายเข้าสู่ตลาดสหภาพยุโรป และ 2. กำหนดให้ผู้ประกอบการจัดทำระบบสืบสวนเอกสาร (Due diligence) เพื่อลดความเสี่ยงจากไม้ผิดกฎหมายให้เหลือน้อยที่สุด โดยกฎระเบียบดังกล่าวจะนำมาใช้ทั้งกับสินค้าไม้ภายในประเทศและสินค้าไม้ที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ ซีโออนุญาตเพลิงที่จะถูกต้องตามข้อกำหนดของกฎระเบียบ EUTR เพื่อรับประกันความถูกต้องตามกฎหมายของไม้โดยอัตโนมัติ

19. สหภาพยุโรปกำลังดำเนินการตามกฎระเบียบ EUTR อย่างเต็มที่ ทั้งนี้ ได้หยุดยั้งกรณีไม้สักจากประเทศเมียนมาร์ ซึ่งถูกเจ้าหน้าที่ของประเทศสวีเดนตั้งข้อสงสัยในความถูกต้องตามกฎหมายและห้ามไม่ให้นำเข้าตลาดยุโรปมาเป็นตัวอย่าง และย้ำว่าจะมีกรณีไม่ปฏิบัติตาม EUTR เช่นนี้เกิดขึ้นอีกมากขึ้นเรื่อยๆ สินค้าไม้จากประเทศไทย รวมถึงผลิตภัณฑ์จากประเทศไทยที่ทำมาจากไม้นำเข้าจะถูกเฝ้าสังเกตการณ์อย่างใกล้ชิดเช่นเดียวกับกรณีไม้จากเมียนมาร์ สหภาพยุโรปเน้นย้ำว่าใบอนุญาต FLEGT ที่ออกโดยรัฐบาลไทยจะถูกต้องตามข้อกำหนดของกฎระเบียบ EUTR โดยอัตโนมัติ

20. FLEGT VPA เป็นมาตรการที่ใช้กับด้านอุปทาน (ประเทศผู้ผลิตไม้) ในขณะที่กฎระเบียบ EUTR เป็นมาตรการที่ใช้กับด้านอุปสงค์ (ผู้นำเข้าของสหภาพยุโรป)

21. ฝ่ายสหภาพยุโรปแนะนำ “VPA Unpacked” ซึ่งเป็นเครื่องมือออนไลน์ในการอธิบายให้ผู้อ่านเข้าใจ VPA และกระบวนการ VPA ซึ่งมีการแปลเป็นภาษาไทยเรียบร้อยแล้ว

การชี้แจงโดยฝ่ายไทย :

22. ฝ่ายไทยชี้แจงให้ทราบว่า ในขณะนั้นนโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับการปกป้องป่าไม้และการปลูกป่า สอดคล้องกับ FLEGT นอกจากนี้ ยังมีโครงการพระราชดำริอีกมากมายที่ช่วยลดการบุกรุกพื้นที่ป่าและสนับสนุนการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน รัฐบาลไทยยังมีการส่งเสริมการปลูกต้นไม้บนที่ดินเอกชนและป่าชุมชนอีกด้วย ฝ่ายไทยพร้อมที่จะจัดทำข้อตกลง VPA และปรารถนาที่จะเห็นกระบวนการ VPA ขับเคลื่อนไปอย่างรวดเร็วกว่าที่ผ่านมา

วาระที่ 2.3 : ความก้าวหน้าของการพัฒนานโยบายที่เกี่ยวกับการป่าไม้ที่สำคัญของประเทศไทย

นำเสนอกรอบนโยบายการพัฒนาด้านป่าไม้ของประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556

ฝ่ายไทยยืนยันดังนี้

23. ในปัจจุบันพื้นที่ป่ามีจำนวน 32% ของพื้นที่ประเทศทั้งหมด โดยจะต้องเพิ่มพื้นที่ป่าอีกมากกว่า 10 ล้านไร่ (1.6 ล้านเฮกตาร์) เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย 40% ที่รัฐบาลตั้งไว้

นายกรัฐมนตรีเพิ่งเห็นชอบให้ตั้งคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ซึ่งประกอบด้วยกรรมการจากหลากหลายกระทรวง และมีผู้แทนภาคประชาชนร่วมด้วย

25. รัฐมนตรีกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีนโยบายทวงคืนผืนป่า บังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด และแก้ปัญหาพื้นที่ทับซ้อนในเขตพื้นที่ป่า โดยรัฐบาลไทยได้มีการดำเนินการปรับแก้ข้อกฎหมายให้ตรงตามหลักธรรมาภิบาล

กรมป่าไม้มีความมุ่งมั่นที่จะปกป้องผืนป่า ทั้งนี้ ใน 3 ปีที่ผ่านมาพื้นที่ป่าของประเทศยังไม่ลดลง ซึ่งเป็นหลักฐานยืนยันถึงความมุ่งมั่นและความสำเร็จของรัฐบาล

26. รัฐธรรมนูญ (2560) รับรองสิทธิมนุษยชน และสนับสนุนการเข้ามามีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการกำหนดนโยบายและการบัญญัติกฎหมาย

การชี้แจงโดยฝ่ายสหภาพยุโรป

27. สหภาพยุโรปสนใจที่จะรับทราบถึงการปฏิรูปต่างๆ ที่มีผลต่อนิยามความถูกต้องตามกฎหมาย รวมถึงการปฏิรูปที่นอกเหนือจากป่าไม้และการค้าด้วย

28. การปฏิรูปกฎหมายที่กำลังดำเนินการอยู่ เช่น กฎหมายป่าชุมชน จำเป็นที่จะต้องระบุไว้ในนิยามความถูกต้องตามกฎหมายให้เร็วที่สุดในขณะที่ที่ปรึกษา กำลังจะดำเนินการทดสอบภาคสนามของนิยาม

29. สหภาพยุโรปปรารถนาที่จะรับทราบถึงความก้าวหน้าของการปรับแก้ พรบ. สงวนป่าและความก้าวหน้าของร่างกฎหมายที่เสนอโดยภาคประชาสังคม เช่น ร่าง พรบ. ป่าเศรษฐกิจ ร่าง พรบ. ธนาคารต้นไม้ เป็นต้น

30. สหภาพยุโรปสนใจที่จะทราบว่าไทยมีแผนที่จะส่งเสริมความร่วมมือระหว่างกระบวนการ REDD+ และกระบวนการ FLEGT ของไทยอย่างไร

วาระที่ 2.4 นำเสนอกระบวนการหรือผู้มีส่วนได้เสีย

กระบวนการ ผลลัพธ์ และเรื่องที่ถูกอภิปรายเกี่ยวกับประเด็นที่ถูกหยิบยกโดยผู้มีส่วนได้เสียในบริบทของนิยามความถูกต้องตามกฎหมาย (โดยฝ่ายไทย)

31. ประเทศไทยได้จัดให้มีการหรือผู้มีส่วนได้เสียในเรื่องร่างนิยามความถูกต้องตามกฎหมายอย่างเต็มที่ โดยผลจากกระบวนการหรือดังกล่าวได้นำไปสู่การทบทวนปัญหาที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายและ การเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหา การช่วยให้ผู้มีส่วนได้เสีย (โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ค้ารายย่อย ชาวบ้าน) ตระหนักถึงการจัดทำ VPA มากขึ้นและเข้าใจในข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับการป่าไม้ดีขึ้น

หรือถึงผลที่น่าจะเกิดขึ้นของนิยามความถูกต้องตามกฎหมาย

ความเห็นจากฝ่ายสหภาพยุโรป

32. สหภาพยุโรปหวังที่จะได้เห็นกระบวนการหรือผู้มีส่วนได้เสียที่ครบถ้วนยังคงดำเนินต่อไป และปรารถนาที่จะเข้าใจว่าข้อกำหนดในเรื่องการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนของรัฐธรรมนูญไทย จะมีผลต่อกระบวนการหรือผู้มีส่วนได้เสียในการทำข้อตกลง VPA อย่างไร

33. สหภาพยุโรปปรารถนาที่จะทราบวิธีที่รัฐบาลไทยตั้งใจจะการจัดการกับประเด็นที่ได้มีการระบุไว้ในเอกสารช่องว่างผ่านทางกลไกคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ การหรือผู้มีส่วนได้เสียในอนาคต หรือแนวทางอื่นๆ

34. สหภาพยุโรปมองว่าการเปลี่ยนแปลงระบบกฎหมายในประเทศไทยเป็นกระบวนการภายในของประเทศสหภาพยุโรป อย่างไรก็ตามการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวว่าจะมีผลต่อนิยามความถูกต้องตามกฎหมายอย่างไรบ้าง และไทยจะพิสูจน์ความถูกต้องตามกฎหมายของไม้อย่างไรเนื่องจากเป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อ VPA

การชี้แจงโดยฝ่ายไทย :

35. รัฐธรรมนูญไทย (2560) มาตราที่ 77 บัญญัติให้รัฐบาลสนับสนุนให้ประชาชนและชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ยิ่งไปกว่านั้นยังกำหนดด้วยว่า รัฐมีหน้าที่รับประกันสิทธิตามกฎหมายของประชาชน

36. ในเรื่องช่องว่างที่เกี่ยวกับการตรวจพิสูจน์ความถูกต้องตามกฎหมายของไม้นำเข้านั้น กรมป่าไม้ได้ร่วมมือกับกระทรวงพาณิชย์ กรมศุลกากร และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งส่งผลให้เกิดประกาศกระทรวงพาณิชย์ที่กำหนดให้การนำเข้าไม้ทุกชนิด ต้องแนบเอกสารยืนยันถิ่นกำเนิด (CO) เป็นอย่างน้อยที่สุด โดยต้องมีเอกสารมากขึ้นอีกสำหรับกรณีที่มีความซับซ้อนมากขึ้น ประเทศไทยมีความพยายามที่จะดำเนินตามข้อกำหนดของสหภาพยุโรปในเรื่องการควบคุมการนำเข้าจะนำเสนอรายละเอียดในการประชุม JEM ครั้งต่อไป

37. พระราชบัญญัติสวนป่า (ฉบับแก้ไขปี พ.ศ.2559) มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยแยกความแตกต่างของไม้หวงห้ามที่ปลูกบนที่ดินเอกชน จากไม้หวงห้ามที่อยู่ในป่าธรรมชาติ โดยการอนุญาตให้เจ้าของที่ดินเอกชนลงทะเบียนต้นไม้เหล่านั้นกับกรมป่าไม้ตามความสมัครใจ ผู้ที่มีได้ลงทะเบียนต้นไม้ภายใต้พระราชบัญญัติสวนป่าสามารถลงทะเบียนต้นไม้พร้อมกับพิกัดของต้นไม้ผ่านระบบออนไลน์ เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้จะเข้าเยี่ยมชมสวนป่าก่อนที่จะมีการตัดไม้ ปัจจุบันนโยบาย RFD 4.0 ได้ใช้เทคโนโลยีเพื่อให้กระบวนการมีความรวดเร็วยิ่งขึ้น กรมป่าไม้ได้ริเริ่มระบบ E-Tree เพื่อช่วยให้การลงทะเบียนและกระบวนการอนุญาตการตัดโค่นสะดวกเร็วขึ้น ระบบ NSW ที่ติดตามการนำเคลื่อนที่ไม้และเชื่อมต่อข้อมูลของศุลกากร ข้อมูลการค้าและข้อมูลของกรมป่าไม้ได้มีการดำเนินการแล้ว GISTDA [สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)] รายงานการบุกกรูป่าไปยังกรมป่าไม้ทุกวัน “One Map” เป็นอีกหนึ่งระบบที่เริ่มดำเนินการ

ระเบียบวาระที่ 3 : นิยามความถูกต้องตามกฎหมาย

วาระที่ 3 .1 นิยามความถูกต้องตามกฎหมาย

แนะนำข้อมูลเกี่ยวกับโครงสร้างและเนื้อหาหลัก (โดยฝ่ายไทย)

หารือเกี่ยวกับความเห็นของอียูโดยทั่วไป (โดยฝ่ายอียู)

38. สหภาพยุโรปยินดีกับความก้าวหน้าของร่างนิยามความถูกต้องตามกฎหมายซึ่งมีโครงสร้างที่พัฒนามาอย่างดีและมีความชัดเจน และย้ำว่านิยามความถูกต้องตามกฎหมายเป็นองค์ประกอบหลักอย่างหนึ่งของ VPA ทั้งนี้ สหภาพยุโรปขอขอบคุณฝ่ายไทยที่ได้พิจารณาข้อเสนอแนะล่าสุดของสหภาพยุโรป (สิงหาคมและกันยายน 2559) และได้นำไปปรับร่างนิยามความถูกต้องตามกฎหมาย

39. สหภาพยุโรปยืนยันอีกครั้งว่าหากกฎหมายมีการเปลี่ยนแปลง ก็จำเป็นต้องปรับนิยามความถูกต้องตามกฎหมายตามไปด้วย และจะคงเป็นเช่นนั้นแม้ว่าจะมีการลงนามใน VPA เรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้เพระาานิยามความถูกต้องตามกฎหมายเป็นเอกสารที่มีชีวิตและสามารถพัฒนาได้เมื่อกาลเวลาผ่านไป

ฝ่ายสหภาพยุโรปหยิบยกประเด็นดังต่อไปนี้ :

40. สหภาพยุโรปปรารถนาที่จะเข้าใจขอบเขตของระบบรับประกันความถูกต้องตามกฎหมายของไม้ของประเทศไทย (TLAS) ว่าระบบดังกล่าวจะเป็นระบบเดียวที่ใช้กับทุกๆ ตลาด ทั้งในประเทศและนอกประเทศไทย รวมถึงตลาดสหภาพยุโรปและประเทศอื่นๆหรือไม่

41. สอบถามว่าประเทศไทยจะเพิ่มเติมแหล่งที่มาของไม้ให้มากกว่า 4 แหล่ง ที่ได้ระบุไว้แล้วในร่างนิยามความถูกต้องตามกฎหมายอีกหรือไม่ เช่น การเปลี่ยนพื้นที่ป่าธรรมชาติและสวนป่าโดยถูกกฎหมายเพื่อการสร้างโครงสร้างพื้นฐาน การทำเหมืองแร่ การเกษตรกรรม ฯลฯ

42. จะรวมไม้ผล และน้ำมันปาล์ม ไว้ในนิยามความถูกต้องตามกฎหมายด้วยหรือไม่

43. สอบถามถึงสถานที่เก็บไม้ของกลางที่ถูกยึดได้ในประเทศไทยและกระบวนการนำไม้ดังกล่าวเข้าสู่ตลาด

การชี้แจงโดยฝ่ายไทย :

44. ฝ่ายไทยยืนยันว่าประเทศไทยจะใช้ระบบ TLAS เพียงระบบเดียวกับทุกๆ ตลาด ทั้งในประเทศและนอกประเทศไทย รวมถึงตลาดสหภาพยุโรปและตลาดต่างประเทศอื่นๆทั้งหมด

45. ไม้ของกลางในประเทศไทยจะถูกนำมาใช้เพื่อการสาธารณประโยชน์เท่านั้น โดยจะไม่มีกรรมนำไม้ดังกล่าวเข้าสู่ตลาด และดังนั้นจึงจะไม่นำมาบรรจุลงในนิยามความถูกต้องตามกฎหมาย

สหภาพยุโรปให้ข้อเสนอแนะดังนี้

46. สหภาพยุโรปกล่าวว่าการทดสอบภาคสนามเป็นโอกาสที่จะได้ทราบว่ามีการปฏิบัติตามขั้นตอนวิธีการต่างๆ ที่เขียนไว้ในเอกสารนิยามความถูกต้องตามกฎหมายเพียงใด ที่ปรึกษาการทดสอบภาคสนามของนิยามฯ ควรจะตรวจสอบประเด็นข้างต้นว่าสมควรจะนำมาบรรจุไว้ในนิยามฯ ด้วยหรือไม่ นอกจากนี้ที่ปรึกษาควรพัฒนาอภิธานศัพท์และเพิ่มเติมลงในนิยามฯ ด้วย ที่ปรึกษาจะรายงานสิ่งที่ค้นพบและข้อเสนอแนะต่อคณะทำงานจัดทำข้อตกลงเป็นหุ้นส่วนด้วยความสมัครใจระหว่างประเทศไทยกับสหภาพยุโรป

47. ข้อกำหนดด้านสิ่งแวดล้อม เช่น การประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและการดูแลปกป้องทางสังคมสำหรับการทำสวนป่า การแปรรูป และการผลิต รวมไปถึงความมุ่งมั่นของประเทศไทยที่ได้ให้ไว้ในอนุสัญญาขององค์กรแรงงานระหว่างประเทศ ทั้งหมดนี้ควรจะนำมาบรรจุในนิยามความถูกต้องตามกฎหมาย

48. ควรมีหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ เข้ามามีส่วนร่วมในโครงสร้าง VPA อีก เช่น กระทรวงแรงงาน เป็นต้น

49. ควรพยายามใช้แนวทางการตรวจพิสูจน์ที่สมดุลและอิงการประเมินความเสี่ยงในการออกแบบการตรวจพิสูจน์ โดยเฉพาะกับชนิดพันธุ์ที่ไม่มีการตรวจพิสูจน์เพื่อหลีกเลี่ยงความเข้มงวดเกินไป (การสร้างภาระที่เกินจำเป็น) ให้กับเกษตรกรรายย่อย

รายงานความคืบหน้าของการประเมินภาคสนามของนิยามความถูกต้องตามกฎหมาย (โดย TEFSO และ EFI)

50. ทั้ง 2 ฝ่ายเห็นชอบที่จะตรวจสอบระเบียบวิธีการของการลงพื้นที่ภาคสนามเพิ่มเติม (จำนวนของพื้นที่ตัวอย่าง จำนวนของทีมตรวจสอบ การเข้าร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย ฯลฯ) และประมาณการค่าใช้จ่ายในการลงพื้นที่ที่ปรึกษา ได้เสนอไว้เป็นจำนวนเงิน 300,000 ยูโร โดยทั้ง 2 ฝ่ายตกลงที่จะร่วมกันรับผิดชอบค่าใช้จ่าย เพื่อให้มั่นใจว่าไทยมีความเป็นเจ้าของในนิยาม ๆ ที่จัดทำขึ้น และจะหารือกันเพิ่มเติมในเรื่องนี้ในสัปดาห์ถัดไป

51. ฝ่ายสหภาพยุโรปชี้แจงว่าที่ปรึกษา ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการทดสอบภาคสนามตามที่ระบุไว้ในข้อกำหนดการให้บริการ (ToRs) ข้อคิดเห็นของที่ปรึกษา มิได้เป็นความเห็นของสหภาพยุโรป ฝ่ายไทยควรให้ความเห็นต่อข้อเสนอแนะของที่ปรึกษา ได้อย่างเต็มที่

หารือเกี่ยวกับ LD ผู้ประกอบการ 1 2 3 5 และ 6

52. ฝ่ายสหภาพยุโรปเตือนฝ่ายไทยว่าขอบเขตผลิตภัณฑ์และนิยามความถูกต้องตามกฎหมายจำเป็นต้องสอดคล้องกัน นั่นคือ นิยามความถูกต้องตามกฎหมายต้องครอบคลุมถึงผลิตภัณฑ์ทั้งหมดที่ระบุไว้ในขอบเขตผลิตภัณฑ์ ขอบเขตผลิตภัณฑ์ของไทยเป็นไปในแนวทางเดียวกับ EUTR ซึ่งไม่รวมถ่านไม้ แต่นิยามความถูกต้องตามกฎหมายของไทยครอบคลุมถ่านไม้ด้วย ประเทศไทยย่อมสามารถรวมถ่านไม้ไว้ในขอบเขตผลิตภัณฑ์ของไทยได้หากประสงค์เช่นนั้น

53. ฝ่ายไทยยืนยันจะไม่รวมถ่านไม้ไว้ในขอบเขตผลิตภัณฑ์

บททวนการประชุมวันที่ 1

54. ฝ่ายไทยย้ำว่าการจัดทำ VPA เป็นภารกิจที่สำคัญ กรมป่าไม้คาดหวังว่าการจัดทำข้อตกลงฯ ดังกล่าวจะให้ผลมากกว่าการค้า และใช้ประชาชนเป็นศูนย์กลางในการแก้ไขปัญหา โดยรัฐบาลไทยคาดหวังให้ประเทศมีธรรมาภิบาลที่ดีในการจัดการป่าไม้ รวมถึงการรับรองในสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชน

การประชุมผู้เชี่ยวชาญร่วมวันที่ 2 (วันพุธที่ 28 มิถุนายน 2560)

ระเบียบวาระที่ 4 : ขอบเขตผลิตภัณฑ์ และกลไกการตรวจพิสูจน์

GENDA ITEM 4.1: Product Scope (PS) Annex

วาระที่ 4.1 : ภาคผนวกขอบเขตผลิตภัณฑ์

55. สหภาพยุโรปชื่นชมขอบเขตผลิตภัณฑ์ที่ได้จัดทำขึ้นโดยฝ่ายไทยซึ่งเป็นไปในแนวทางเดียวกับ EUTR โดยเน้นว่าการจัดทำดังกล่าวควรสะท้อนถึงกระบวนการภายในประเทศไทยด้วย

56. สหภาพยุโรปเน้นว่าเนื่องจากนิยามความถูกต้องตามกฎหมาย ขอบเขตผลิตภัณฑ์ และกระบวนการตรวจพิสูจน์ เกี่ยวโยงกัน จึงสำคัญที่นิยามความถูกต้องตามกฎหมายจะต้องสะท้อนถึงขอบเขตผลิตภัณฑ์ และขอบเขตผลิตภัณฑ์ ก็สะท้อนถึงนิยามความถูกต้องตามกฎหมาย

57. ในประเด็นของเฟอร์นิเจอร์ สหภาพยุโรปยินดีที่ประเทศไทยจะนำเฟอร์นิเจอร์บรรจุลงขอบเขตผลิตภัณฑ์ในอนาคต อันใกล้ และประสงค์ที่จะรับทราบถึงกรอบเวลา และเสนอให้หารือประเด็นนี้ต่อการเจรจา

58. สำหรับประเด็นของรหัสพิกัดศุลกากร (HS code) สหภาพยุโรปเสนอให้ใช้รหัสพิกัดศุลกากร 6 หลักแทนการใช้ 4 หลัก ในขอบเขตผลิตภัณฑ์เพื่อความชัดเจน

59. สหภาพยุโรปปรารถนาที่จะรับทราบมากยิ่งขึ้นเกี่ยวกับจุดยืนของประเทศไทยในการรวมวัสดุรีไซเคิลลงในขอบเขต ผลิตภัณฑ์

60. สหภาพยุโรปตั้งคำถามแสดงความกังวลเกี่ยวกับระบบการควบคุมไม้ไผ่ ซึ่งฝ่ายไทยได้ระบุไว้ในขอบเขตผลิตภัณฑ์ ในกลุ่มผลิตภัณฑ์กระดาษ และแจ้งให้ทราบว่าใน EUTR ไม่ได้รวมผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ที่ผลิตจากไม้ไผ่ไว้ด้วย ฝ่ายไทย ยืนยันที่จะนำไม้ไผ่ออกจากขอบเขตผลิตภัณฑ์

61. สหภาพยุโรปประสงค์ที่จะรับทราบว่า ประเทศไทยมีการห้ามส่งออก HS code ใดที่เป็นผลิตภัณฑ์ไม้บ้างหรือไม่ หากมี จะต้องกล่าวถึงไว้ในขอบเขตผลิตภัณฑ์ด้วย

62. ฝ่ายไทยชี้แจงว่า ในนิยามความถูกต้องตามกฎหมายได้มีการรวมเฟอร์นิเจอร์เข้าไว้ด้วยแล้ว (รวมไว้ในระยะที่ 2) และ จะแจ้งให้ทางสหภาพยุโรปทราบเกี่ยวกับกรอบเวลาในการนำเฟอร์นิเจอร์เข้าสู่ขอบเขตผลิตภัณฑ์ต่อไป

63. ทั้ง 2 ฝ่าย เห็นชอบให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณการส่งออกตามรายการสินค้าที่ระบุอยู่ในขอบเขต ผลิตภัณฑ์

วาระที่ 4.2 : กลไกการตรวจพิสูจน์

64. สหภาพยุโรปรับทราบความก้าวหน้าของไทยในกลไกการตรวจพิสูจน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ระบบ E-Tree

65. สหภาพยุโรปย้ำว่าระบบควรมีประสิทธิภาพ และอาจรวมถึงการใช้แนวทางที่สมดุลโดยพิจารณาจากความเสี่ยงเพื่อที่ จะไม่ไปเพิ่มภาระให้กับผู้มีส่วนได้เสียรายย่อย สหภาพยุโรปปรารถนาที่จะทราบว่าฝ่ายไทยจะแปลแนวทางที่สมดุล ดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติอย่างไร

66. สหภาพยุโรปปรารถนาที่จะเห็นแนวทางการดำเนินงานที่เป็นระบบมากขึ้นในระดับชาติในการจัดการกับประเด็น ช่องว่างต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการตรวจพิสูจน์

67. สหภาพยุโรปปรารถนาที่จะทราบถึงบทบาทของหน่วยงานภายนอก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บทบาทของภาคประชาสังคมต่อ กลไกการตรวจพิสูจน์

68. สหภาพยุโรปยินดีที่ประเทศไทยมีระบบออนไลน์อยู่แล้ว ซึ่งระบบดังกล่าวจะมีความสำคัญต่อการควบคุมการนำเข้าเคลื่อนที่ไม่เป็นอย่างมา

วาระที่ 4.3 : การตรวจพิสูจน์ชนิดพันธุ์ไม้นอกประเภทหวงห้าม (เช่น ไม้ยางพารา) บนพื้นที่เอกชน

69. สหภาพยุโรปเห็นว่าประเทศไทยได้มีการระบุถึงทางเลือกต่างๆ ไว้มากมาย ซึ่งในอนาคตประเทศไทยควรจะชี้แจงไปให้ชัดเจนว่าจะใช้ทางเลือกใดเพราะจะมีผลต่อ ระบบรับประกันความถูกต้องตามกฎหมายของไม้ (TLAS) สหภาพยุโรปประสงค์ที่เรียนรู้มากยิ่งขึ้นเกี่ยวกับการพิจารณาทางเลือกและมุมมองของภาครัฐต่อโครงการนำร่องทั้งที่กำลังดำเนินการอยู่แล้วและที่มีแผนจะดำเนินการ

วาระที่ 4.4 : การตรวจพิสูจน์การนำเข้า

70. สหภาพยุโรปเน้นย้ำถึงความสำคัญของการตรวจพิสูจน์การนำเข้าไม้มายังประเทศไทย

71. EUTR กำหนดให้ผู้ประกอบการนำเข้าผลิตภัณฑ์ไม้มายังสหภาพยุโรปจำเป็นต้องจัดทำเอกสาร (DD) ซึ่งจะได้รับการยกเว้นเฉพาะกรณีสินค้ามีใบอนุญาตเฟล็กที (FLEGT) หรือใบอนุญาตไซเตส (CITES) เท่านั้น

72. ทุกประเทศหุ้นส่วน VPA ต้องทำให้มั่นใจว่าไม้ที่นำเข้าประเทศของเขามีแหล่งที่มาที่ถูกต้องตามกฎหมาย เวียดนามเป็นตัวอย่างของประเทศที่มีวิธีการควบคุมที่ดีและบรรยายไว้ได้ดีในเอกสารเนื้อหา VPA

73. สหภาพยุโรปอธิบายว่าองค์ประกอบที่สำคัญของวิธีการสืบสวนเอกสาร (DD) ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับไม้ การประเมินความเสี่ยง และการลดความเสี่ยง แนวความคิดนี้เป็นที่นิยมใช้มากขึ้นเรื่อยๆ ในฝั่งอุปสงค์ (ออสเตรเลีย และเกาหลีใต้)

74. ประเทศเวียดนามใช้ระบบการสำแดงตนเองโดยผู้นำเข้าใช้การสืบสวนเอกสาร (DD)

75. คำถามสำหรับฝ่ายไทย : ประเทศไทยกำลังอยู่ระหว่างการพัฒนา DDS หรือวิธีการอื่นใดสำหรับไม้นำเข้าเพื่อให้ตรงกับข้อกำหนดของ VPA ในเรื่องการควบคุมการนำเข้า สหภาพยุโรปต้องการที่จะทราบเกี่ยวกับประเด็นดังกล่าว และจะนำเรื่องนี้มาหารืออีกครั้งในการประชุมผู้เชี่ยวชาญร่วมครั้งหน้า

76. คำตอบของฝ่ายไทย : หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวกำลังหาวิธีการในการตรวจพิสูจน์ไม้นำเข้า เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของตลาดที่ต้องการความถูกต้องตามกฎหมายของไม้ ประเทศไทยมีแผนที่จะมีระบบที่มีความคล้ายคลึงกับของประเทศเวียดนาม

77. สหภาพยุโรปยกตัวอย่างประเทศพม่า (เน้นย้ำถึงสิ่งที่กล่าวมาแล้วในวันที่ 1)

78. สหภาพยุโรปแนะนำให้ใส่การตรวจพิสูจน์ไม้นำเข้าลงในแผนการดำเนินงาน (Road map) และเสนอให้การสนับสนุนด้านเทคนิค

79. สหภาพยุโรปสนใจที่จะแลกเปลี่ยนข้อมูลทางด้านการค้า เช่น ตารางข้อมูลการนำเข้าของประเทศไทย รวมถึงชนิดพันธุ์และประเทศแหล่งกำเนิดไม้ เนื่องจากจะเป็นประโยชน์ต่อกระบวนการและเพื่อระบุความเสี่ยง สหภาพยุโรปเสนอให้รวมประเด็นนี้เข้าไว้ในแผนการดำเนินงาน (Roadmap) และหารือต่อไปในระดับการเจรจา

80. สหภาพยุโรปปรับทราบถึงความสนใจของภาคเอกชนที่จะพิจารณาใช้ระบบสืบทานเอกสารของอเมริกันฮาร์ดแวร์มาเป็นตัวอย่างในการจัดทำระบบ และเน้นย้ำถึงความสำคัญของการประเมินความเสี่ยงในระบบการสืบทานเอกสาร นอกจากนี้สหภาพยุโรปยังประสงค์ที่จะทำงานร่วมกับประเทศไทยมากขึ้นในระดับเทคนิคก่อนที่จะมีการหารือในการประชุมผู้เชี่ยวชาญร่วมครั้งต่อไป

81. คำถามสำหรับสหภาพยุโรป : ประเทศใดมีความก้าวหน้ามากที่สุดในการใช้ระบบสืบทานเอกสารสำหรับการนำเข้าไม้
คำตอบ : สหภาพยุโรป อินโดนีเซีย และเวียดนาม (จากมุมมองของ VPA)

82. มีคำถามว่าประเทศใดมีเทคโนโลยีในการจำแนกไม้ส่งออกมาจากที่ใด สหภาพยุโรปตอบคำถามในประเด็นดังกล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีด้านลายพิมพ์ดีเอ็นเอช่วยเพิ่มความเป็นไปได้ในการระบุแหล่งที่มาของไม้ที่จะเข้าสู่ตลาดอยู่ในบางภูมิภาค เช่น แถวเทือกเขาแอลป์ มีแนวปฏิบัติที่ดีที่ผู้ซื้อจะไปดูต้นไม้อันต้นก่อนที่จะซื้อ มักใช้กับไม้ที่มีมูลค่าสูง

83. คำถามจากภาคธุรกิจของไทยในประเด็นประเทศที่มีความเสี่ยง : หากประเทศไทยนำเข้าไม้จากประเทศที่มีความเสี่ยงสูง ประเทศไทยจะถูกมองเป็นประเทศที่มีความเสี่ยงสูงด้วยหรือไม่ คำตอบ : สหภาพยุโรปไม่มีรายชื่อประเทศที่มีความเสี่ยงแต่มีเกณฑ์ในการจำแนกเรื่องดังกล่าว ผู้ประกอบการอาจใช้ดัชนีชี้วัดระดับคอร์ปชั่นเพื่อระบุประเทศความเสี่ยงสูง เป็นต้น ประเทศเวียดนามอาจจะพัฒนารายชื่อดังกล่าว ในปัจจุบันยังไม่มีรายชื่อที่เป็นสากล หากประเทศไทยนำเข้าไม้จากแหล่งที่มีความเสี่ยงสูงและไม่มีการตรวจสอบแหล่งที่มาอย่างถี่ถ้วน ไม้ไทยก็อาจจะถูกมองว่าเป็นไม้ที่มีความเสี่ยงสูงได้เช่นกัน

84. ประเทศไทยเน้นย้ำว่าประเทศไทยอยู่ระหว่างการพัฒนาลายพิมพ์ดีเอ็นเอเพื่ออำนวยความสะดวกในการตรวจพิสูจน์ไม้ที่โตขึ้นในประเทศ

วาระที่ 4.4 : การควบคุมการนำเข้าเคลื่อนที่ไม้และระบบรับประกันความถูกต้องตามกฎหมายของไม้

85. ประเทศไทยนำเสนอแนวความคิดเบื้องต้นเกี่ยวกับแผนภาพการควบคุมการนำเข้าเคลื่อนที่ไม้จากที่ดินรัฐและไม้นำเข้าซึ่งครอบคลุมผู้ประกอบการทั้งหมด

86. ประเทศไทยแจ้งให้ทราบถึงกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการนำเข้าเคลื่อนที่ไม้ และการพัฒนาระบบการรับรองไม้

87. ประเทศไทยเน้นถึงองค์ประกอบที่สำคัญของระบบรับประกันความถูกต้องตามกฎหมายของไม้ของไทย ได้แก่ ความถูกต้องตามกฎหมายของไม้ การจัดการป่าไม้ ธรรมชาติป่าไม้ที่ดี ความน่าเชื่อถือ และการค้า

88. ประเทศไทยเสนอให้มีการหารือรายละเอียดเกี่ยวกับการควบคุมการนำเข้าเคลื่อนที่ไม้ในการประชุม JEM ครั้งต่อไป
ความเห็นเบื้องต้นของฝ่ายสหภาพยุโรป

89. ส่งเสริมให้มีการพัฒนา การออกแบบที่เหมาะสม และเพิ่มความชัดเจนในข้อกำหนดของไม้นำเข้า เชื่อมโยงระบบการควบคุมการนำเข้าเคลื่อนที่ไม้กับระบบการตรวจพิสูจน์ความถูกต้องตามกฎหมาย และพัฒนาข้อกำหนดของการออกใบอนุญาต

90. แนวทางในการดำเนินงานต่อไป: เริ่มจากการร่างภาคผนวกระบบรับประกันความถูกต้องตามกฎหมาย (TLAS) ซึ่งที่ปรึกษาในการทดสอบภาคสนามฯ และสถาบันป่าไม้ยุโรปสามารถช่วยเหลือประเทศไทยในการพัฒนาโครงสร้างนี้ได้ และสหภาพยุโรปหวังว่าฝ่ายไทยจะนำประเด็นนี้ใส่ในแผนการดำเนินงาน

91. สหภาพยุโรปยอมรับถึงความสำคัญในการดำเนินการไปสู่ระบบควบคุมการนำเข้าเคลื่อนที่ไม้และระบบรับประกันความถูกต้องตามกฎหมายของไม้ แต่แนะนำว่าประเทศไทยควรมั่นใจว่าระบบที่จะพัฒนาจะครอบคลุมจุดที่มีการค้าทั้งหมดไว้ด้วย มีการส่งผ่านข้อมูลตลอดทางทั้งระบบไปจนถึงการออกใบอนุญาต และมีความสอดคล้องของข้อมูลตลอดห่วงโซ่อุปทาน

92. สหภาพยุโรปแนะนำว่ากรอบของโครงสร้างของระบบรับประกันความถูกต้องตามกฎหมายของไม้ควรจะได้รับ การหารือและตกลงร่วมกันระหว่างฝ่ายไทยและฝ่ายสหภาพยุโรปก่อนเพื่อให้ง่ายต่อการดำเนินการขั้นต่อไป

93. การรับรองไม้ : สหภาพยุโรปให้ความสนใจที่จะทราบว่าประเทศไทยประสงค์ที่จะรวมการรับรองโดยสมัครใจเข้าอยู่ในระบบ การรับประกันความถูกต้องตามกฎหมายของไม้ของไทยด้วยหรือไม่ และถ้าเป็นเช่นนั้น ประเทศไทยจะยอมรับระบบใด

วาระที่ 4.5 : การฉีกกำลังกันระหว่าง TLAS และกลไกอื่น ๆ ที่มีอยู่แล้ว (ใบรับรองของเอกชน, Due Diligence, CITES และอื่น ๆ)

94. ฝ่ายสหภาพยุโรปนำเสนอความเชื่อมโยงระหว่างอนุสัญญาไซเตส และกฎระเบียบ EUTR โดยฝ่ายสหภาพยุโรป ได้รับทราบถึงพันธสัญญาของประเทศไทยต่ออนุสัญญาไซเตส ซึ่งการนำเข้าและการส่งออกของชนิดพันธุ์ไม้ภายใต้ อนุสัญญาไซเตสสอดคล้องกับกฎระเบียบ EUTR อยู่แล้ว EUTR ยอมรับในอนุสัญญาไซเตส ไม้ที่มีใบรับรองไซเตส สามารถนำเข้าสู่ตลาดสหภาพยุโรปได้โดยไม่ต้องมีใบอนุญาต FLEGT

ระเบียบวาระที่ 5 : เนื้อหาทางกฎหมายใน VPA และภาคผนวกอื่น ๆ

วาระที่ 5.1 แนะนำเนื้อหาทางกฎหมายใน VPA และภาคผนวกอื่น ๆ เช่น การตรวจสอบโดยอิสระ การออก ใบอนุญาต และความโปร่งใส (โดยฝ่ายอียู) และหารือ

95. สหภาพยุโรปอธิบายถึงโครงสร้างของข้อตกลง VPA : ประกอบด้วยเนื้อหาหลักของเอกสาร (25-30 มาตรา) และภาคผนวกซึ่งมีลักษณะเฉพาะของแต่ละประเทศ (10 ภาคผนวก)

96. สหภาพยุโรปเน้นย้ำว่ากระบวนการจัดทำ VPA เป็นผลจากกระบวนการภายในประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคผนวก ต่อไปนี้ เช่น นิยามความถูกต้องตามกฎหมาย ระบบรับประกันความถูกต้องตามกฎหมายของไม้ และความโปร่งใส

97. สหภาพยุโรปเน้นถึงองค์ประกอบหลักทั้ง 5 ข้อของระบบรับประกันความถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งประกอบด้วย นิยาม ความถูกต้องตามกฎหมาย ขอบเขตผลิตภัณฑ์ การควบคุมการนำเข้าเคลื่อนที่ไม้ การตรวจพิสูจน์ การออกใบอนุญาตเฟล็กที รวมถึงความสำคัญของขั้นตอนการออกใบอนุญาตเฟล็กทีของสหภาพยุโรป และการตรวจสอบโดยอิสระ (เปิดโอกาส สำหรับการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม และการเสริมสร้างความน่าเชื่อถือ)

98. การดำเนินงานขั้นต่อไป : สหภาพยุโรปจะส่งร่างเนื้อหาหลัก(เทมเพลต-[หมายถึงมีลักษณะเหมือนๆ กันกับทุก ประเทศ])ให้กับฝ่ายไทย (หลังจากการเจรจารอบที่ 1) และไทยจะยังคงพัฒนาภาคผนวกที่เกี่ยวข้องต่อไป

ระเบียบวาระที่ 6 : การพัฒนาแผนการดำเนินงานภายใต้ข้อตกลง VPA

วาระที่ 6.1 การพัฒนาแผนการดำเนินงานของการเจรจา VPA (มุ่งเน้นในเรื่องขั้นตอนจากนี้จนถึงการประชุมเจรจา ในครั้งถัดไป)

100. สหภาพยุโรปเสนอร่างแผนการดำเนินงานตั้งแต่การเจรจาครั้งแรกจนถึงการเจรจาครั้งที่สอง (กรกฎาคม 2560 ถึงมีนาคม 2561) เพื่อเห็นชอบร่วมกันในการประชุมเจรจา ร่างแผนการดำเนินงานประกอบด้วย: การประชุมทางไกล จำนวน 2 ครั้ง คือในเดือนตุลาคม 2560 และกุมภาพันธ์ 2561 สำหรับการประชุม JEM3 จะจัดขึ้นในเดือนธันวาคม 2560 และการประชุม JEM4 จะจัดขึ้นก่อนการประชุมเจรจาครั้งที่สองในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2561

101. สหภาพยุโรปแจ้งว่า วัน/เวลาที่ได้มีการเสนอในร่างแผนงาน (Road map) มีความยืดหยุ่นสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

ข้อคิดเห็นทั่วไปต่อร่างแผนการดำเนินงาน (Roadmap)

102. ในการทดสอบภาคสนาม: ภาคเอกชนในประเทศไทย แนะนำว่าควรมีกลไกในการแจ้งสถานที่ทดสอบ วันและเวลารวมถึงการเตรียมการที่จำเป็นสำหรับการทดสอบ กรมป่าไม้จะดำเนินการประสานงานกับหน่วยงานและผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้อง

103. ทั้งสองฝ่ายเห็นชอบที่จะเพิ่มเติมประเด็นนี้ใน Roadmap และกรมป่าไม้แจ้งให้ทราบว่าวันที่ 19 กรกฎาคม พ.ศ. 2560 กรมป่าไม้จะมีการจัดประชุมคณะทำงานฯ ในหัวข้อการเตรียมการการทดสอบภาคสนาม

104. ประเทศไทยแสดงความประสงค์ที่จะจัดประชุมคณะทำงานฯ ครั้งต่อไปในวันที่ 18 สิงหาคม พ.ศ. 2560 เพื่อมุ่งเน้นในประเด็นการตรวจพิสูจน์ไม้นำเข้า และไม้ที่ยู่นอกประเภทไม้หวงห้าม

105. ภาคประชาสังคมของไทยแนะนำว่าเอกสาร/ช่องว่าง (gap/issued paper) ควรจะถูกระบุอยู่ในแผนการดำเนินงาน ทั้งนี้ ทั้งสองฝ่าย ได้อธิบายว่าประเด็นเรื่องเอกสารช่องว่าง/ทางเลือก จะเป็นหนึ่งในวาระการประชุม ของการประชุมคณะทำงานฯ ในวันที่ 18 สิงหาคม 2560 นี้

106. ฝ่ายไทยเสนอให้เลื่อนการประชุมทางไกลครั้งต่อไปเป็น ช่วงต้นหรือกลางเดือนพฤศจิกายน เนื่องจากจะมีพิธีพระราชทานเพลิงศพของในหลวงรัชการที่ 9

107. ประเทศไทยเสนอให้ใส่การอัปเดตของกรอบเวลาการนำเฟอร์นิเจอร์เข้ามาอยู่ในขอบเขตผลิตภัณฑ์ในแผนการดำเนินงาน ทั้งนี้ สหภาพยุโรปแนะนำให้เพิ่มประเด็นดังกล่าวเข้ามาหารือในการประชุมผู้เชี่ยวชาญร่วมครั้งที่ 3 (JEM3) ซึ่งจะจัดขึ้นในเดือนธันวาคม 2560 ด้วย

ระเบียบวาระที่ 7 : บทสรุปการประชุมผู้เชี่ยวชาญร่วม JEM2

108. ทั้งสองฝ่ายตกลงที่จะให้ฝ่ายสหภาพยุโรปเตรียมร่างข้อสรุปและประเด็นสำคัญสำหรับการเจรจา เพื่อแบ่งปันและตกลงกับฝ่ายไทยในวันถัดไป ก่อนที่การเจรจาจะเริ่มขึ้น

ระเบียบวาระที่ 7.1 : ทบทวนรายงานการประชุม JEM2

109. ทั้ง 2 ฝ่ายเห็นชอบให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลและรับรองรายงานการประชุมฉบับสมบูรณ์ผ่านทางอีเมล

เอกสารแนบ 1: รายชื่อผู้เข้าร่วมทั้ง 2 ฝ่าย

เอกสารแนบ 2: กำหนดการของ JEM2

เอกสารแนบ 3: Presentations

เอกสารแนบ 4: บทสรุปและประเด็นที่จะนำไปเจรจา

เอกสารแนบ 5: แผนงานที่ทั้ง 2 ฝ่ายตกลงร่วมกันแล้ว